

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра олімпійського та професійного спорту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методологія наукового дослідження та наукової діяльності»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти – доктор філософії
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Розробник		Надія ДОВГАНЬ
Завідувач кафедри розробника		Надія ДОВГАНЬ
Завідувач кафедри спеціальності		Надія ДОВГАНЬ
Гарант освітньо-наукової програми		Надія ДОВГАНЬ
Декан факультету ФВіС		Віталій ВЕРБИЦЬКИЙ
Начальник НМВ		Євгенія ПОСТИКІНА

Миколаїв – 2025 рік

Опис навчальної дисципліни (курс)

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	ОКПІ4. «Методологія наукового дослідження та наукової діяльності»	
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка / А Освіта	
Напрямок підготовки Спеціальність		
Освітня програма	А 7 «Фізична культура і спорт»	
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо -науковий) рівень	
Статус дисципліни	Цикл професійної підготовки, нормативна	
Курс навчання	2	
Навчальний рік	2025-2026 н.р.	
Номер(и) семестрів (триместрів):	3 семестр	
Номер(и) семестрів (триместрів): Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин		
	4 кредита	120 год.
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (групові) – годин самостійної роботи – відсоток аудиторного навантаження	Денна форма	Заочна форма
	20год	
	20 год	
	80год	
	33%	
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)		
Форма підсумкового контролю	Екзамен	

1. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Методологія наукового дослідження та наукової діяльності» є формування в аспірантів та здобувачів наукового ступеня фундаментальних знань та умінь стосовно методів наукових досліджень на філософсько-методологічному, теоретичному та експериментально-емпіричному рівнях; спеціальних теоретико-методичних відомостей щодо організаційно-правових засад підготовки наукових кадрів.

Дисципліна передбачає поглиблене вивчення основних засад підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів, структури та змісту діяльності спеціалізованої вченої ради, а також організаційно-правові основи присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань, особливостей проведення соціологічного дослідження, застосування біохімічних, фізіологічних та біометричних методів дослідження.

Значення дисципліни в системі підготовки висококваліфікованих спеціалістів обумовлюється не лише сукупністю необхідних для аспіранта знань, але й сприянням усвідомленню особливостей своєї майбутньої діяльності, що безпосередньо спрямована на здобуття наукового ступеня та вченого звання

Завдання навчальної дисципліни «Методологія наукового дослідження та наукової діяльності» є:

формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти цілісної системи знань про наукові дослідження, особливості їх проведення; ознайомлення з видами та напрямки наукових досліджень у фізичному вихованні різних груп населення та спорті; забезпечення аспірантів оволодінням основами методології та методики наукового дослідження; методами організації та проведення наукових досліджень у фізичній культурі і спорті; вміння здійснювати науково-пошукову діяльність та розвивати свій професійний світогляд.

Об'єкт навчальної дисципліни – є процес визнання методології наукового дослідження та наукової діяльності.

Розроблена програма відповідає освітній програмі та орієнтована на формування компетентностей (Стандарт вищої освіти України: Стандарт вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт галузі знань 01 Освіта / Педагогіка для третього (освітньо - наукового) рівня вищої освіти (далі - стандарт вищої освіти Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024р. № 1101).

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти повинні досягти таких

програмних компетентностей і програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність		Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері фізичної культури і спорту,
-----------------------------------	--	---

		застосовувати методологію наукової і педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК02	Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері фізичної культури і спорту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК01	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері фізичної культури і спорту й дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.
	СК04	Здатність використовувати сучасні наукові методи, інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та науково-педагогічній діяльності у сфері фізичної культури і спорту.
	СК05	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові та інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту та з дотичних до неї напрямів та управляти ними.

Передумови вивчення дисципліни: Навчальна дисципліна «**Методологія наукового дослідження та наукової діяльності**» є профільною у професійній підготовці фахівців з фізичної культури і спорту; включає та поглиблює знання з теорії та методики фізичного виховання, фізіології, метрології, психології, педагогіки та ін.

Очікувані результати навчання: набуття компетентності:

В результаті вивчення дисципліни аспіранти повинні:

ЗНАТИ:

- закономірності побудови наукового дослідження, сучасні методи та методики отримання наукової інформації про стан тренуваності кваліфікованих спортсменів з урахуванням структури і змісту змагальної діяльності; закономірності діяльності аспірантури та докторантури, а також спеціалізованих вчених рад;

- методику і техніку соціологічних досліджень у сфері фізичної культури та спорту;

ВМІТИ:

- визначати засоби і методи наукових досліджень відповідно до завдань наукового дослідження у різних видах спортивної діяльності; організувати наукове дослідження; аналізувати отриману науково-методичну інформацію і розробляти рекомендації стосовно корекції навчально- тренувального процесу; оформлювати результати наукових досліджень у вигляді статей, доповідей та їх

тез,; визначати основні аспекти присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань; організувати та провести конкретно-наукове дослідження у сфері фізичної культури та спорту;

- скласти програму дослідження, анкету для отримання інформації, провести обробку отриманої інформації, оперувати даними галузевої сфери фізичної культури і спорту ; використовувати набуті навички проведення наукового дослідження у повсякденній педагогічній та організаційно-управлінській діяльності; використовувати отриману інформацію для прогнозування фізичних явищ та процесів у сфері фізичної культури та спорту;

Відповідно до освітньої програми очікувані результати навчання включають вміння:

PH 01	мати передові концептуальні та методологічні знання з фізичної культури і спорту та на межі галузей знань та спеціальностей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
PH 02	Формувати і перевіряти наукові гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень, наявні літературні дані.
PH 03	Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері фізичної культури і спорту та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів.
PH 05	Критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у сфері фізичної культури і спорту.
PH 06	Аналізувати, систематизувати та активізувати знання та/або професійну практику явищ і процесів у сфері фізичної культури і спорту в Україні та інших країнах світу із застосуванням наявних наукових даних та методів, проблем і тенденцій розвитку спорту, фізичної культури та оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних верств населення.
PH 07	Вільно усно та письмово презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми фізичної культури і спорту українською та англійською мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та закордонних наукових виданнях.
PH08	Розробляти та реалізовувати інноваційні комплексні наукові проєкти, здійснювати патентно-ліцензійний пошук та підготовку заявок на отримання грантів на виконання досліджень у сфері фізичної культури і спорту.

PH 09	Застосовувати сучасні інструментарії та технології пошуку, обробки та аналізу отриманих емпіричних даних, використовувати статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
--------------	--

Методи та форми навчання. Робоча навчальна програма передбачає викладання матеріалу у вигляді: бесіди, диспутів, дискусій, пояснювально-ілюстративного методу. Основними формами навчання є лекції, практичні та семінарські заняття, індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача та самостійна робота здобувачів вищої освіти.

Для досягнення навчальних завдань, загального розвитку особистості, професійної її підготовки доцільно використовувати різні методи навчання, а саме словесний, наочний, практичні методи; методи організації пізнавальної діяльності (частково-пошуковий, дослідницький); методи стимулювання та мотивації навчання (пізнавальні та навчальні дискусії, імітаційні); методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестування тощо).

Організація поточного та підсумкового контролю знань: засобами діагностики успішності навчання під час викладання дисципліни є розгляд теоретичних питань (усне опитування), питань понятійного апарату (у вигляді тестів), розв'язок практичних задач, виконання індивідуально-консультаційної та самостійної роботи (перевірка та захист презентацій), ведення секційної роботи з виду спорту та написання контрольних робіт. По закінченню вивчення навчальної дисципліни складається – залік

3. Програма навчальної дисципліни Денна форма:

	Теми	Лекції	Практичні (семінарські , лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1.	Тема 1. .Методологія і методи наукових досліджень,	4	4	10
2.	Тема 2. Технологія наукових досліджен	4	4	10
3.	Тема 3 Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень	4	4	10
4.	Тема 4. Класифікація методів дослідження, які використовуються науково-дослідній роботі в галузі спорту.	2	2	20
5.	Тема 5 . Моделювання в наукових дослідженнях галузі спорту	2	2	10

6	Тема 6. Наукові дослідження в процесі спортивного відбору	2	2	10
7.	Тема 7 . Діджиталізація спортивної науки. Використання комп'ютерних технологій у наукових дослідженнях в галузі спорту	2	2	10
	Всього:	20	20	80

Зміст навчальної дисципліни

4.1 План лекційних занять *Денна форма*

	Тема лекційних занять / план	кількість Г О Д И Н
3/4 семестр		
1	<p>Тема 1. <i>Методологія і методи наукових досліджень.</i></p> <p><i>План лекції</i></p> <p>1. Вступ до методології наукового дослідження</p> <p>1.1. Поняття науки та наукового пізнання 1.2. Сутність методології наукових досліджень 1.3. Рівні методології (філософський, загальнонауковий, конкретно-науковий, технологічний) 1.4. Значення методологічної культури дослідника</p> <p>2. Основні категорії наукового дослідження</p> <p>2.1. Об'єкт і предмет дослідження 2.2. Мета і завдання дослідження 2.3. Гіпотеза та її види 2.4. Наукова новизна та практичне значення</p> <p>3. Класифікація методів наукового дослідження</p> <p>3.1. Теоретичні методи аналіз і синтез; індукція і дедукція; абстрагування; узагальнення; моделювання 3.2. Емпіричні методи: спостереження; експеримент; анкетування та інтерв'ю; тестування; вимірювання. 3.3. Математико-статистичні методи: середні величини; дисперсія; кореляційний аналіз; регресійний аналіз</p>	4

	<p>4. Організація наукового дослідження</p> <p>4.1. Етапи проведення дослідження 4.2. Планування експерименту 4.3. Збір та обробка даних 4.4. Інтерпретація результатів 4.5. Оформлення наукової роботи</p> <p>5. Вимоги до наукового дослідження</p> <p>5.1. Об'єктивність 5.2. Валідність і надійність 5.3. Репрезентативність вибірки 5.4. Етичні принципи наукової діяльності 5.5. Академічна доброчесність</p> <p>6. Типові помилки у наукових дослідженнях</p> <p>6.1. Нечітке формулювання мети 6.2. Невідповідність методів завданням 6.3. Недостатня статистична обробка 6.4. Порушення логіки викладу</p>	
2	<p>Тема 2. Технологія наукових досліджень. Загальна характеристика процесів наукового дослідження.</p> <p>План лекції.</p> <p>1. Технологія наукових досліджень</p> <p>1.1. Поняття «технологія наукового дослідження» 1.2. Місце теми в системі методологічної підготовки фахівця 1.3. Актуальність технологічного підходу в сучасній науці</p> <p>2. Сутність і структура наукового дослідження</p> <p>2.1. Поняття наукового дослідження 2.2. Основні ознаки науковості 2.3. Структурні компоненти дослідження: проблема; об'єкт і предмет; мета і завдання; гіпотеза; методи дослідження; результати та висновки</p> <p>3. Етапи процесу наукового дослідження</p> <p>3.1. Вибір та обґрунтування теми 3.2. Аналіз наукових джерел (огляд літератури) 3.3. Формулювання наукової проблеми 3.4. Визначення мети, завдань і гіпотези 3.5. Розробка програми дослідження 3.6. Проведення експерименту (або емпіричного етапу)</p>	4

<p>3.7. Обробка та аналіз отриманих даних</p> <p>3.8. Інтерпретація результатів</p> <p>3.9. Формулювання висновків і рекомендацій</p> <p>4. Технологія організації дослідницького процесу</p> <p>4.1. Планування наукового дослідження</p> <p>4.2. Розробка календарного плану</p> <p>4.3. Визначення вибірки дослідження</p> <p>4.4. Підбір інструментарію та методик</p> <p>4.5. Забезпечення валідності та надійності</p> <p>5. Інформаційне забезпечення наукового дослідження</p> <p>5.1. Робота з науковими джерелами</p> <p>5.2. Бібліографічний пошук</p> <p>5.3. Оформлення посилань і списку використаних джерел</p> <p>5.4. Академічна доброчесність і запобігання плагіату</p> <p>6. Обробка та представлення результатів дослідження</p> <p>6.1. Кількісний та якісний аналіз</p> <p>6.2. Використання статистичних методів</p> <p>6.3. Таблиці, графіки, діаграми</p> <p>6.4. Підготовка наукових публікацій та доповідей</p> <p>7. Типові помилки в організації наукового дослідження</p> <p>7.1. Нечіткість проблеми</p> <p>7.2. Невідповідність методів меті дослідження</p> <p>7.3. Недостатня обґрунтованість вибірки</p> <p>7.4. Помилки статистичної обробки</p>	
---	--

	<p>Тема 3. Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень</p> <p>План лекції .</p> <p>1. Загальна характеристика наукових публікацій</p> <p>1.1. Види наукових праць</p> <p>1.2. Роль публікацій у професійній діяльності науковця</p> <p>1.3. Вимоги до науковості та актуальності</p> <p>2 . Технологія написання наукової статті</p> <p>2.1. Структура наукової статті</p> <p>2.2. Формулювання проблеми, мети, завдань</p> <p>2.3. Виклад результатів і висновків</p> <p>2.4. Оформлення списку використаних джерел</p> <p>3. Монографія як форма наукової праці</p> <p>3.1. Особливості та структура монографії</p> <p>3.2. Логіка побудови розділів</p> <p>3.3. Видавничі вимоги та рецензування</p> <p>4. Підготовка наукових доповідей і повідомлень</p> <p>4.1. Структура усної доповіді</p> <p>4.2. Підготовка тез для конференції</p> <p>4.3. Використання презентаційних матеріалів</p> <p>4.4. Культура наукового виступу</p> <p>5. Етика та академічна доброчесність у науковій діяльності</p> <p>5.1. Правила цитування та посилань</p> <p>5.2. Запобігання плагіату</p> <p>5.3. Етика співавторства</p> <p>5.4. Наукометричні показники та публікаційна активність.</p>	4
4.	<p>Тема4. Класифікація методів дослідження, які використовуються науково-дослідній роботі в галузі спорту.</p> <p>План лекції</p> <p>1. Поняття наукового методу; класифікація загальнонаукових методів.</p> <p>2. Педагогічні методи дослідження.</p> <p>3. Соціологічні методи.</p> <p>4. Медико-біологічні методи дослідження. Методи дослідження серцево-судинної та дихальної систем. Методи дослідження опорно-рухового апарату.</p>	2
5	<p>Тема 5. Моделювання в наукових дослідженнях галузі спорту.</p> <p>Моделювання як метод наукового дослідження</p> <p>План лекції.</p>	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методологічні основи моделювання 2. Моделювання в процесі підготовки спортсменів 3. Моделі змагальної діяльності 4. Методологічні аспекти побудови модельних характеристик змагальної діяльності 5. Моделювання тренувальних занять спортсменів 6. Модельні комплекси вправ для підготовчої частини тренувального заняття 7. Модельні тренувальні завдання для основної частини тренувального заняття 8. Алгоритмізовані навчальні програми 9. Модельні тренувальні завдання 	
6.	<p>Тема 6. Наукові дослідження в процесі спортивного відбору.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Актуальність проблеми спортивного відбору в сучасному спорті 2.Теоретичні основи спортивного відбору; 3.Методологічні засади наукових досліджень у спортивному відборі; 4.Критерії та показники спортивного відбору 5. Сучасні наукові підходи до спортивного відбору 6. Організація та етичні аспекти досліджень 7. Типові проблеми та помилки у спортивному відборі 	2
7.	<p>Тема 7 . Діджиталізація спортивної науки . Використання комп'ютерних технологій у наукових дослідженнях в галузі спорту</p> <p>План лекції.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Поняття діджиталізації у спортивній науці . Актуальність цифрових технологій у сучасному спорті 2. Теоретичні основи діджиталізації спортивної науки <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Поняття цифрової трансформації у сфері фізичної культури і спорту 2.2. Інформаційні системи у спортивних дослідженнях 2.3. Роль великих даних (Big Data) у спорті 2.4. Інтеграція міждисциплінарних підходів (біомеханіка, фізіологія, ІТ) 3. Комп'ютерні технології у наукових дослідженнях <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Програмне забезпечення для статистичної обробки даних 3.2. Системи відеоаналізу рухів спортсмена 	2

<p>3.3. Біомеханічні та кінематичні комп'ютерні моделі</p> <p>3.4. Використання носимих пристроїв (wearables) для збору даних</p> <p>3.5. Хмарні технології та цифрові бази даних</p> <p>4. Методи цифрового збору та аналізу інформації</p> <p>4.1. Електронне тестування фізичної підготовленості</p> <p>4.2. Моніторинг функціонального стану спортсменів</p> <p>4.3. Використання мобільних додатків у наукових дослідженнях</p> <p>4.4. Математичне моделювання та прогнозування результатів</p> <p>5. Штучний інтелект та аналітика у спорті</p> <p>5.1. Машинне навчання в аналізі спортивних результатів</p> <p>5.2. Алгоритми прогнозування спортивної обдарованості</p> <p>5.3. Персоналізація тренувального процесу</p> <p>5.4. Автоматизація управління спортивною діяльністю</p> <p>6. Організаційні та етичні аспекти</p> <p>6.1. Захист персональних даних спортсменів</p> <p>6.2. Академічна доброчесність у цифрових дослідженнях</p> <p>6.3. Надійність та валідність цифрових вимірювань</p> <p>6.4. Перспективи розвитку цифрових технологій у спорті в Україні</p>	
Разом за 3 семестр	20

4.2. План практичних (групових) занять
Денна форма

	Тема заняття / план	кількість годин
3/4 семестр		
1	<p>Тема 1 <i>Методологія і методи наукових досліджень,</i></p> <p>Обговорення питань лекції.</p> <p>Контрольні питання .</p> <p>1.Теоретичні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке методологія наукового дослідження? 2. Які рівні методології виділяють у науці? 3. У чому полягає різниця між об'єктом і предметом дослідження? 4. Що таке гіпотеза та які її основні функції? 5. Які вимоги висуваються до наукового дослідження? <p>2.Методологічні</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Які етапи проведення наукового дослідження? 	4

	<p>7. Які теоретичні методи використовуються в науці?</p> <p>8. У чому особливість емпіричних методів?</p> <p>9. Яке значення мають математико-статистичні методи?</p> <p>10. Як забезпечується валідність і надійність дослідження?</p> <p>3. Практичні</p> <p>11. Сформулюйте приклад об'єкта і предмета дослідження у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>12. Складіть приклад гіпотези наукової роботи.</p> <p>13. Запропонуйте методи для дослідження фізичної підготовленості студентів.</p> <p>14. Визначте можливі помилки під час проведення експерименту.</p> <p>15. Опишіть алгоритм підготовки наукової статті.</p>	
2	<p>Тема 2 .Технологія наукових досліджень</p> <p>Загальна характеристика процесів наукового дослідження</p> <p><i>Обговорювання питань лекції.</i></p> <p><i>Контрольні питання</i></p> <p>1.Теоретичні питання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що розуміють під технологією наукового дослідження? 2. У чому полягає сутність наукового дослідження як процесу? 3. Які основні ознаки науковості дослідження? 4. Які структурні компоненти має наукове дослідження? 5. Що таке наукова проблема та як вона формується? 6. У чому різниця між об'єктом і предметом дослідження? 7. Яке значення має гіпотеза у дослідницькому процесі? 8. Які функції виконує метод у структурі наукового дослідження? <p>2. Методологічні питання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які основні етапи процесу наукового дослідження? 2. Як здійснюється вибір і обґрунтування теми дослідження? 3. Які вимоги ставляться до формулювання мети і завдань? 4. У чому полягає планування наукового дослідження? 5. Як визначається вибірка дослідження? 6. Які методи збору наукової інформації застосовуються на 	4

емпіричному етапі?

7. Які принципи забезпечують валідність і надійність результатів?
8. Яку роль відіграє статистична обробка даних?

3. Практико-орієнтовані питання

1. Сформулюйте приклад наукової проблеми у сфері фізичної культури і спорту.
2. Визначте можливу гіпотезу до обраної теми дослідження.
3. Розробіть короткий алгоритм проведення педагогічного експерименту.
4. Визначте можливі помилки на різних етапах дослідження.
5. Як правильно інтерпретувати отримані результати?
6. Які вимоги до оформлення результатів дослідження у вигляді наукової роботи?

Ситуаційне завдання 1. Формулювання проблеми

Аспірант обирає тему: «Вплив фізичних вправ на здоров'я студентів». Тема сформульована надто широко.

Завдання:

1. Визначте недоліки формулювання теми.
2. Звужьте тему дослідження.
3. Сформулюйте наукову проблему.
4. Визначте об'єкт і предмет дослідження.

Ситуаційне завдання 2. Побудова гіпотези

Аспірант планує дослідити ефективність нової програми тренувань для підвищення витривалості.

Завдання:

1. Сформулюйте наукову гіпотезу.
2. Визначте мету та 3–4 завдання дослідження.
3. Запропонуйте методи перевірки гіпотези.

Ситуаційне завдання 3. Вибір методів дослідження

Проводиться дослідження рівня фізичної підготовленості учнів 10 класу.

Завдання:

1. Визначте можливі емпіричні методи дослідження.

2. Запропонуйте показники оцінювання.

3. Обґрунтуйте вибір статистичних методів обробки результатів.

• Ситуаційне завдання 4. Помилки в організації дослідження

Під час експерименту дослідник:

- не визначив контрольну групу;
- не описав умови проведення тестування;
- зробив висновки без статистичної обробки.

Завдання:

1. Проаналізуйте допущені помилки.
2. Поясніть, як вони впливають на достовірність результатів.
3. Запропонуйте шляхи їх усунення.

Ситуаційне завдання 5. Інтерпретація результатів

У дослідженні отримано незначне підвищення показників сили після експериментальної програми.

Завдання:

1. Визначте, які додаткові дані необхідно перевірити.
2. Поясніть різницю між статистичною та практичною значущістю.
3. Сформулюйте коректний висновок.

Ситуаційне завдання 6. Академічна доброчесність

Апірант використав фрагменти тексту з наукової статті без посилання на джерело.

Завдання:

1. Визначте, яке порушення допущено.
2. Поясніть можливі наслідки.
3. Запропонуйте правильний алгоритм цитування.

Ситуаційне завдання 7. Планування дослідження

Молодий викладач планує дослідження впливу онлайн-тренувань на фізичну активність студентів.

Завдання:

1. Складіть короткий план дослідження (етапи).
2. Визначте вибірку.

	<p>3. <i>Запропонуйте інструменти збору даних.</i></p> <p>4. <i>Визначте можливі ризики дослідження.</i></p>	
3.	<p>Тема 3 .Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень.</p> <p><i>Обговорюванн питань лекії.</i></p> <p><i>Контрольні питання</i></p> <p>1. Теоретичні питання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Яке значення мають наукові публікації у професійній діяльності дослідника? 2. Які основні види наукових праць існують? 3. У чому особливості наукової статті як форми наукової комунікації? 4. Які відмінності між науковою статтею та монографією? 5. Які вимоги ставляться до структури наукової статті? 6. Що таке наукова новизна та як вона відображається у публікації? 7. Які функції виконує анотація в науковій статті? 8. Які вимоги висуваються до підготовки монографії? <p>2.Методологічні питання</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Які етапи підготовки наукової статті до публікації? 10. Як правильно сформулювати тему та назву наукової праці? 11. Які вимоги до формулювання мети, завдань і гіпотези у статті? 12. Як здійснюється підбір і аналіз наукових джерел? 13. Які принципи логічної побудови тексту наукової праці? 14. Які вимоги до оформлення списку використаних джерел? 15. Що таке рецензування і яке його значення? 16. Які критерії оцінювання якості наукової публікації? <p>3. Практико-орієнтовані питання</p> <ol style="list-style-type: none"> 17. Складіть орієнтовну структуру наукової статті зі спеціальності «Фізична культура і спорт». 18. Запропонуйте приклад формулювання мети та завдань дослідження. 19. Визначте типові помилки при написанні наукової статті. 20. Розробіть план монографії з обраної тематики. 	4

21. Складіть структуру усної наукової доповіді (10 хвилин).

22. Які рекомендації можна надати для успішного виступу на науковій конференції?

4. Питання з академічної доброчесності

23. Що таке плагіат і які його види?

24. У чому полягає самоплагіат?

25. Які правила цитування необхідно дотримуватися?

26. Які наслідки порушення академічної доброчесності?

Ситуаційне завдання 1.

1. Формулювання теми статті

Аспірант обрав тему: «Фізична підготовка студентів на заняттях з фітнесу».

Тема надто загальна і не відображає конкретного аспекту дослідження.

Завдання:

1. Проаналізуйте недоліки формулювання теми.
2. Зв'яжіть тему до конкретного дослідницького аспекту.
3. Складіть коротку наукову проблему і запропонуйте об'єкт і предмет дослідження.

Ситуаційне завдання 2. Структура наукової статті

Аспірант написав текст, але не зазначив анотацію та ключові слова.

Завдання:

1. Визначте, які елементи структури статті відсутні.
2. Поясніть значення анотації та ключових слів.
3. Складіть приклад анотації для статті про вплив тренувальної програми на витривалість спортсменів.

Ситуаційне завдання 3. Монографія

Дослідник підготував матеріал для монографії, але розділи логічно не пов'язані, повторюються дані.

Завдання:

1. Проаналізуйте недоліки структури.
2. Запропонуйте логічну послідовність розділів монографії.
3. Визначте, як можна уникнути дублювання інформації.

Ситуаційне завдання 4. Підготовка доповіді

Аспірант 1 курсу готує доповідь для конференції на 10 хв, але текст

	<p>перевантажений цифрами та таблицями, виступ монотонний.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте недоліки підготовки доповіді. 2. Запропонуйте способи візуалізації інформації (слайди, графіки, схеми). 3. Складіть план короткої усної доповіді з трьома основними тезами. <p><u>Ситуаційне завдання 5. Етика і академічна доброчесність</u></p> <p>Аспірант вставив у свою статтю уривки з чужої роботи без посилання на джерело.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте порушення академічної доброчесності. 2. Поясніть, які наслідки можуть бути для автора. 3. Запропонуйте правильний спосіб цитування та перефразування тексту. <p><u>Ситуаційне завдання 6. Оцінка якості наукової публікації.</u></p> <p>Аспіранту надано статтю для аналізу: відсутні чітко сформульовані мета та завдання, результати не підкріплені таблицями.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте сильні та слабкі сторони статті. 2. Складіть короткий план рекомендацій для автора. 3. Обґрунтуйте, які зміни підвищать наукову якість публікації. 	
4	<p>Тема 4. Класифікація методів дослідження, які використовуються науково-дослідній роботі в галузі спорту.</p> <p>Обговорювання питань лекції.</p> <p><i>Контрольні питання .</i></p> <p>1. Теоретичні питання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке науковий метод і яка його роль у спортивних дослідженнях? 2. Які основні групи методів дослідження виділяють у науковій діяльності? 3. У чому полягає відмінність між теоретичними та емпіричними методами дослідження? 4. Що таке математико-статистичні методи і яку функцію вони виконують у спорті? 5. Які методи використовуються для прогнозування спортивних 	2

	<p>результатів?</p> <p>6. Які методи дозволяють оцінити фізичні, психофізіологічні та біомеханічні показники спортсменів?</p> <p>7. У чому полягає комплексний підхід у виборі методів дослідження?</p> <p>2.Методологічні питання</p> <p>8. Назвіть і охарактеризуйте основні теоретичні методи дослідження у спорті (аналіз, синтез, індукція, дедукція, моделювання).</p> <p>9. Назвіть і охарактеризуйте основні емпіричні методи (спостереження, експеримент, анкетування, тестування, вимірювання).</p> <p>10. Які математико-статистичні методи застосовують у спортивних дослідженнях (кореляція, регресія, дисперсійний аналіз тощо)?</p> <p>11. Як обирають методи дослідження залежно від мети та завдань?</p> <p>12. Як забезпечується надійність і об'єктивність при застосуванні емпіричних методів?</p> <p>3. Практико-орієнтовані питання</p> <p>13. Запропонуйте приклад застосування спостереження для оцінки техніки виконання спортивного руху.</p> <p>14. Складіть приклад експерименту для перевірки ефективності нової тренувальної програми.</p> <p>15. Які психологічні методики можна застосувати для оцінки мотивації спортсменів?</p> <p>16. Запропонуйте, які показники можна вимірювати за допомогою біомеханічного аналізу.</p> <p>17. Як об'єднати декілька методів для комплексного дослідження спортсменів?</p>	
	<p>Тема 5. Моделювання в наукових дослідженнях галузі спорту.</p> <p>Моделювання як метод наукового дослідження</p> <p><i>Обговорювання питань лекції.</i></p> <p>1.Контрольні питання .</p> <p>1. Що таке моделювання як метод наукового дослідження?</p> <p>2. Які види моделей використовуються у спортивній науці?</p> <p>3. Які принципи побудови наукової моделі?</p> <p>4. У чому полягає функція моделювання у спортивних</p>	

дослідженнях?

5. Назвіть етапи процесу моделювання.
6. Які переваги та обмеження моделювання у спорті?
7. Наведіть приклади використання математичних і комп'ютерних моделей у спортивних дослідженнях.
8. Як моделювання допомагає прогнозувати спортивні результати?

2. Ситуаційні завдання .

Завдання 1. Вибір та обґрунтування типу моделі

Ситуація:

Аспірант планує дослідження впливу нової методики силових тренувань на розвиток вибухової сили легкоатлетів.

Завдання:

1. Визначте, який тип моделі (фізична, математична, комп'ютерна, аналітична) буде оптимальним для дослідження.
2. Обґрунтуйте свій вибір з точки зору наукової достовірності та практичності.
3. Запропонуйте, як можна перевірити адекватність моделі (валідація та тестування).

Завдання 2. Розробка комплексної моделі тренувального процесу

Ситуація:

Команда аспірантів досліджує вплив навантажень на фізичні показники юних спортсменів (швидкість, витривалість, сила) протягом 12 тижнів.

Завдання:

1. Визначте ключові змінні та параметри для моделювання.
2. Складіть схему побудови комплексної моделі тренувального процесу.
3. Обґрунтуйте, які математичні або комп'ютерні методи будуть ефективними для прогнозування змін показників.
4. Розробіть алгоритм корекції моделі на основі зворотного зв'язку.

Завдання 3. Аналіз розбіжностей між моделлю та реальністю

Ситуація:

Розроблена комп'ютерна модель техніки плавця показує оптимальні кути рухів, але реальні результати спортсменів нижчі

за прогнозовані.

Завдання:

1. Проаналізуйте можливі причини розбіжностей.
2. Запропонуйте способи корекції моделі з урахуванням індивідуальних особливостей спортсмена.
3. Як можна перевірити надійність та валідність скоригованої моделі?

Завдання 4. Прогнозування спортивних результатів

Ситуація:

Аспірант досліджує можливість прогнозування витривалості футболістів після застосування різних програм тренувань.

Завдання:

1. Виберіть тип моделі та обґрунтуйте його застосування.
2. Визначте ключові показники, які впливають на прогноз (фізіологічні, біомеханічні, психологічні).
3. Опишіть методи перевірки точності прогнозу та оцінки достовірності результатів.

Завдання 5. Оптимізація тренувального процесу

Ситуація:

Команда професійних спортсменів має обмежений час для підготовки до міжнародних змагань.

Завдання:

1. Розробіть модель тренувального процесу, яка враховує індивідуальні можливості спортсменів.
2. Запропонуйте методи збору даних для корекції навантажень у реальному часі.
3. Обґрунтуйте, як застосування моделі допомагає мінімізувати ризик травм і перенавантаження.

Завдання 6. Використання біомеханічного та цифрового моделювання

Ситуація:

Аспірант використовує датчики руху та програмне забезпечення для аналізу техніки стрибка у висоту.

Завдання:

1. Опишіть, як побудувати комп'ютерну модель руху спортсмена.
2. Визначте методи перевірки точності моделі та її

	<p>відповідності реальним даним.</p> <p>3. Як результати моделювання можна використати для корекції техніки тренером і спортсменом?</p>	
6.	<p>Тема 6. Наукові дослідження в процесі спортивного відбору.</p> <p>Обговорювання плану лекції.</p> <p>Контрольні питання.</p> <p><u>1.Теоретичні питання</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке спортивний відбір і які його основні завдання? 2. Яке значення наукових досліджень у процесі відбору спортсменів? 3. Що таке фізіологічні, психофізіологічні та морфологічні критерії відбору? 4. Які етапи проведення наукового відбору спортсменів виділяють у літературі? 5. У чому полягає відмінність між масовим та спеціалізованим спортивним відбором? 6. Які наукові підходи застосовуються для оцінки спортивної обдарованості? <p><u>2.Методологічні питання</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які методи дослідження використовуються для оцінки фізичних якостей спортсменів (силові, швидкісні, витривалість)? 2. Які психофізіологічні методи застосовуються у спортивному відборі (тести уваги, реакції, мотивації)? 3. Як проводиться математико-статистичний аналіз результатів відбору? 4. Які критерії валідності та надійності застосовуються для оцінки відбору? 5. Як інтегруються дані різних методів (біомеханічні, фізіологічні, психологічні) для комплексної оцінки спортсмена? 6. Як наукові моделі та комп'ютерні системи використовуються для прогнозування спортивної успішності? <p><u>3. Практико-орієнтовані питання.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наведіть приклад дослідження для відбору спортсменів у легкій атлетиці або плаванні. 	2

2. Складіть алгоритм проведення наукового відбору для команди юних футболістів.
3. Які показники слід враховувати при комплексній оцінці спортивної обдарованості?
4. Як визначити, які спортсмени мають найбільший потенціал для участі у професійному спорті?
5. Які етичні принципи необхідно дотримуватися при проведенні наукового відбору спортсменів?
6. Як можна використовувати результати наукового відбору для оптимізації тренувального процесу.
7. Опишіть приклад застосування математичного моделювання для прогнозування спортивних результатів під час відбору.
8. Як інтегрувати дані з біомеханічних сенсорів, фізіологічних тестів та психологічних опитувань у комплексну оцінку спортсмена?
9. Які сучасні цифрові технології (wearables, motion capture, AI-аналітика) використовуються для наукового відбору?
10. Розробіть методику комплексного наукового дослідження для відбору спортсменів у обраному виді спорту.
11. Як оцінити надійність та валідність розробленої методики відбору?
12. Які обмеження та ризики слід враховувати при науковому відборі?

Ситуаційні питання

Завдання 1. Комплексна оцінка спортсмена

Ситуація:

Аспірант отримав завдання провести науковий відбір юних легкоатлетів для спеціалізованої школи олімпійського резерву. Доступні дані: антропометричні показники, результати фізичних тестів (швидкість, витривалість, сила), психологічні тести.

Завдання:

1. Визначте об'єкт і предмет дослідження.
2. Складіть алгоритм проведення комплексного оцінювання спортсменів.
3. Які методи дослідження (емпіричні, математико-статистичні, моделювання) ви застосуєте для обробки даних?

4. Запропонуйте критерії для відбору кандидатів.

Завдання 2. Побудова прогностичної моделі

Ситуація:

Аспірант планує прогнозувати результати плавців на дистанції 100 м після 12-тижневої підготовки.

Завдання:

1. Визначте тип моделі для прогнозування (математична, комп'ютерна).
2. Виберіть ключові змінні для моделі (показники сили, швидкості, витривалості, техніки).
3. Опишіть, як перевірити адекватність моделі та достовірність прогнозів.
4. Запропонуйте алгоритм корекції моделі під час підготовки спортсменів.

Завдання 3. Вибір методів для наукового відбору

Ситуація:

У баскетбольну команду юнаків потрібно відібрати 10 перспективних спортсменів із групи 50 кандидатів.

Завдання:

1. Визначте, які фізіологічні та психофізіологічні методи застосувати.
2. Які тестові показники та критерії відбору будуть найбільш значущими?
3. Як поєднати результати різних методів для комплексної оцінки спортсменів?
4. Запропонуйте, як врахувати індивідуальні особливості кандидатів.

Завдання 4. Аналіз результатів відбору

Ситуація:

Після проведення відбору отримані дані про фізичні показники 30 кандидатів: швидкість, сила, витривалість, рівень координації. Деякі результати значно відрізняються від середніх.

Завдання:

1. Проаналізуйте дані та виявте аномалії.
2. Запропонуйте способи статистичної обробки для визначення лідерів.
3. Як використати результати для корекції програми відбору?

	<p><u>Завдання 5. Етичні аспекти наукового відбору</u></p> <p>Ситуація: Деякі кандидати висловлюють незгоду на проходження психологічних тестів, або є обмеження за станом здоров'я.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте, які етичні принципи слід дотримуватися під час наукового відбору. 2. Як забезпечити конфіденційність та безпеку даних спортсменів? 3. Які альтернативні методи можна застосувати, якщо частина кандидатів відмовляється від певних тестів? <p><u>Завдання 6. Оптимізація відбору за допомогою цифрових технологій</u></p> <p>Ситуація: Аспірант планує використовувати датчики руху та програмне забезпечення для аналізу техніки стрибка у баскетболі.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опишіть, як побудувати цифрову модель для оцінки техніки. 2. Визначте методи перевірки адекватності моделі. 3. Як результати цифрового моделювання можна інтегрувати у комплексну оцінку кандидатів? 	
7.	<p>Тема 7 . Діджиталізація спортивної науки</p> <p>Використання комп'ютерних технологій у галузі спорту</p> <p>Обговорювання питань лекції.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Використання мультимедійних технологій у процесі спортивного тренування та наукового дослідження. 2. Інформаційні технології в спорті. <p>Інформатизація тренувального процесу: використання навігаційних (GPS) та інших електронних пристроїв під час наукових досліджень.</p> <p>Контрольні питання.</p> <p><u>1.Теоретичні питання</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке діджиталізація в спортивній науці і які її основні завдання? 2. Які сучасні комп'ютерні технології використовуються у спорті для наукових досліджень? 	2

3. У чому полягає роль цифрових технологій у відборі та підготовці спортсменів?
4. Що таке спортивні сенсори (wearables) і які параметри вони дозволяють вимірювати?
5. Як цифрові платформи та програмне забезпечення допомагають у контролі навантажень і відновлення спортсменів?
6. Які переваги та обмеження використання комп'ютерних технологій у спортивних дослідженнях?

2 . Методологічні питання

1. Як комп'ютерні технології застосовуються для збору, обробки та аналізу даних у спортивній науці?
2. Які програмні комплекси використовуються для моделювання тренувального процесу та прогнозування спортивних результатів?
3. Як цифрові технології допомагають у комплексній оцінці фізичних, психофізіологічних та морфологічних показників спортсменів?
4. Як забезпечується валідність і надійність даних при використанні цифрових методів?
5. Які принципи інтеграції традиційних та цифрових методів у спортивних дослідженнях?
6. Як застосовуються методи штучного інтелекту та машинного навчання у спортивній науці?

3. Практико-орієнтовані питання

1. Наведіть приклад застосування цифрових технологій для відбору перспективних спортсменів.
2. Як можна використовувати motion capture та 3D-аналітику для оцінки техніки руху?
3. Які комп'ютерні програми допомагають у плануванні тренувальних програм та прогнозуванні результатів?
4. Як цифрові технології можуть підвищити ефективність відновлення спортсменів після тренувань та змагань?
5. Які етичні та правові аспекти слід враховувати при зборі та обробці цифрових даних спортсменів?
6. Розробіть концепцію інтегрованої системи збору та аналізу даних для спортивної команди.
7. Як цифрові моделі можна використовувати для прогнозування спортивної успішності та оптимізації

тренувального процесу?

8. Які сучасні тенденції діджиталізації у спортивній науці можна застосувати для наукових досліджень у вашому виді спорту?
9. Як можна інтегрувати дані з біомеханічних сенсорів, фізіологічних тестів та психологічних опитувань у цифрову платформу для оцінки спортсменів?
10. Які переваги та ризики впровадження штучного інтелекту у спортивну науку та тренувальний процес?

Ситуаційні завдання.

Завдання 1. Вибір цифрового інструменту для збору даних

Ситуація: Аспірант планує дослідження ефективності тренувальної програми у легкоатлетів. Потрібно відстежувати фізичні показники спортсменів: частоту серцевих скорочень, швидкість, витривалість.

Завдання:

1. Виберіть відповідний цифровий інструмент (сенсор, браслет, GPS-трекер) для збору даних.
2. Обґрунтуйте свій вибір.
3. Опишіть методику збору та обробки даних для подальшого аналізу.

Завдання 2. Використання motion capture та 3D-аналітики

Ситуація: Для дослідження техніки стрибка у баскетболістів аспірант планує використовувати motion capture і 3D-аналітику.

Завдання:

1. Визначте ключові параметри, які слід виміряти.
2. Опишіть процес створення цифрової моделі руху спортсмена.
3. Як результати 3D-аналітики можуть вплинути на корекцію техніки спортсменів?

Завдання 3. Моделювання тренувального процесу

Ситуація: Аспірант розробляє комп'ютерну модель тренувального процесу для команди футболістів із прогнозуванням фізичних показників після 12 тижнів тренувань.

Завдання:

1. Визначте тип моделі (математична, комп'ютерна) і ключові змінні.
2. Опишіть, як перевірити достовірність моделі та її прогностичні можливості.

	<p>3. Запропонуйте алгоритм корекції тренувального процесу на основі моделі.</p> <p><u>Завдання 4. Інтеграція даних з різних джерел</u></p> <p>Ситуація: Для комплексної оцінки спортсменів аспірант має: дані біомеханічних сенсорів, результати фізіологічних тестів та психологічні опитування.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опишіть методи інтеграції даних у єдину цифрову платформу. 2. Як оцінити комплексну спортивну обдарованість спортсмена? 3. Запропонуйте спосіб візуалізації результатів для тренерів і науковців. <p><u>Завдання 5. Використання AI та машинного навчання</u></p> <p>Ситуація: Аспірант хоче застосувати штучний інтелект для прогнозування ризику травм у спортсменів на основі даних сенсорів та історії навантажень.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте алгоритми машинного навчання, які можна застосувати. 2. Опишіть, які дані необхідно підготувати для навчання моделі. 3. Як оцінити ефективність прогнозів і валідацію моделі? <p><u>Завдання 6. Етичні та правові аспекти діджиталізації</u></p> <p>Ситуація: Під час збору даних із сенсорів та мобільних додатків деякі спортсмени висловлюють незгоду на передачу своїх даних.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте основні етичні принципи роботи з цифровими даними спортсменів. 2. Як забезпечити конфіденційність і безпеку інформації? 3. Які альтернативні методи збору даних можна застосувати без порушення етики? 	
	Разом за 3 семестр	20 год

4.3. Завдання для самостійної роботи

Обсяг самостійної роботи становить 80 годин.

Вказівки та пояснення до виконання завдань на самостійну роботу

1. Самостійне опрацювання додаткових джерел здійснюється відповідно до переліку наведеному у цій програмі.
2. Самостійна робота з літературою та електронними джерелами має знайти відображення в конспекті з курсу.

4.3.1 Самостійна робота № 1

Підкреслити об'єкт та предмет дослідження за авторефератами дисертацій:

- мотивація до занять ациклічними і циклічними видами спорту; структура та формування мотивації до занять спортивною діяльністю (О. Грецький, 2019).
- тактична підготовка кваліфікованих хокеїстів на траві в річному макроциклі; підготовка кваліфікованих спортсменів у хокеї на траві; (М. Перепелиця, 2019).
- навчально-тренувальний процес кваліфікованих футболістів; програмування структурних утворень тренувального процесу кваліфікованих футболістів у межах річного макроциклу (В. Стасюк, 2019).
- модельні характеристики потужності і ємності енергозабезпечення роботи веслярів на байдарках; фізична підготовка спортсменів у веслуванні на байдарках (Ван Сін'їнянь, 2019).
- засоби і методи підвищення рівня спеціальної фізичної підготовки кваліфікованих спортсменів з урахуванням різних стилів змагальної діяльності в кікбоксингу на етапі спеціалізованої базової підготовки; спеціальна фізична підготовка кваліфікованих спортсменів у спортивних єдиноборствах (Н. Гуцул, 2019).

Варіант2

- навчально-тренувальний процес баскетболістів на етапі попередньої базової підготовки; швидкісно-силова підготовка баскетболістів 13-14 років різного ігрового амплуа (Нестеренко Н., 2013).
- адаптивний спорт як вид соціальної практики; міжнародний спортивний рух Спеціальних Олімпіад (А.Передерій, 2014)
- технічна підготовленість висококваліфікованих плавців, які спеціалізуються у плаванні вільним стилем; біокінематична структура повороту «сальто» та морфологічні показники висококваліфікованих плавців (І.Колесник, 2012);
- функціональні можливості й спеціальна працездатність юних баскетболісток одного паспортного віку з різним рівнем біологічного дозрівання; система підготовки юних баскетболісток на етапі спеціалізованої базової підготовки; (Маслова О., 2010).
- тренувальний процес в ігрових видах спорту; система напрямів індивідуалізації навчально-тренувального процесу в ігрових видах спорту (Козіна Ж.Л., 2010).

4.3.2. Творчо-пошукове завдання

Вимоги до Тем творчо-пошукового завдання:

1. **Актуальність теми**

- Тема повинна відповідати сучасним напрямкам спортивної науки, фізичної культури та інноваційних технологій у спорті.
 - Вона має бути пов'язана з практичними проблемами розвитку фізичної підготовки, тренування, адаптивного спорту або відновлення після навантажень.
2. **Наукова новизна**
 - Завдання має передбачати пошук нових рішень, моделей або підходів, які ще не були досліджені або потребують оновлення в умовах сучасних методик.
 - Можливе застосування нових технологій (цифровізація, ІТ-технології, моделювання) у спортивних дослідженнях.
 3. **Методологічна обґрунтованість**
 - Потрібно обрати відповідні методи наукового дослідження: експериментальні, аналітичні, статистичні, моделювання, педагогічні або психологічні.
 - Завдання має передбачати чітке визначення об'єкта, предмета, гіпотези та завдань дослідження.
 4. **Практична значущість**
 - Результати дослідження повинні мати практичне застосування для спортсменів, тренерів, освітніх закладів або реабілітаційних програм.
 - Можна пропонувати нові програми тренувань, методики відновлення, моделі мотивації або технологічні інновації.
 5. **Комплексність завдання**
 - Завдання повинно включати кілька аспектів: теоретичний аналіз, експериментальну частину, моделювання, порівняльний аналіз або практичні рекомендації.
 - Аспірант повинен продемонструвати уміння синтезувати знання з різних джерел та дисциплін.
 6. **Самостійність і творчий підхід**
 - Завдання має передбачати активне самостійне дослідження аспіранта, креативний підхід у вирішенні проблеми.
 - Рекомендується пропонувати нестандартні методи, інноваційні технології або нові концепції.
 7. **Оформлення результатів**
 - Результати дослідження повинні бути структуровані: введення, огляд літератури, методика, результати, обговорення, висновки та практичні рекомендації.
 - Для творчо-пошукових завдань бажано підготувати презентацію або аналітичний звіт, який демонструє практичні напрацювання.
 8. **Відповідність академічним стандартам**
 - Завдання повинно відповідати науковим стандартам аспірантської роботи: правильне цитування, достовірність джерел, логічність викладу.

Теми творчо-пошукового завдання

1. Розробка та оцінка ефективності адаптивних спортивних технологій для спортсменів з порушеннями слуху.
2. Моделювання індивідуальних програм тренувань у адаптивному спорті на основі цифрових технологій.
3. Аналіз соціальної ролі адаптивного спорту в сучасному українському суспільстві та пропозиції щодо його розвитку.
4. Використання кросфіт-тренувань у багатофункціональній підготовці військовослужбовців або спортсменів різних видів спорту.

5. Порівняльний аналіз пліометричного тренування та класичних методів розвитку швидкості та сили у спортсменів з вадами зору.
6. Розробка програми комплексного вдосконалення координаційних здібностей у юних спортсменів (7–12 років).
7. Аналіз системних показників вегетативної нервової системи як критерію ефективності тренувального навантаження у спортсменів.
8. Моделювання стратегій відновлення після фізичних навантажень: порівняння традиційних та сучасних методів (біоритми, релаксація, recovery-технології).
9. Дослідження впливу стресових факторів навчання та тренувань на фізіологічні та психологічні показники студентів та спортсменів.
10. Розробка моделі мотивації спортсменів у різних видах спорту на основі психометричних показників.
11. Аналіз психологічних особливостей спортсменів-кіберспортсменів та рекомендації щодо оптимізації тренерської діяльності.
12. Дослідження впливу індивідуально-психологічних характеристик на результативність змагальної діяльності.
13. Використання комп'ютерних технологій та програмного забезпечення для аналізу спортивних результатів та оптимізації тренувального процесу.
14. Розробка цифрових моделей техніко-тактичної підготовки спортсменів у командних видах спорту.
15. Інтеграція штучного інтелекту для прогнозування результатів спортивних змагань та управління навантаженнями.
16. Розробка навчальної програми для майбутніх магістрів фізичної культури і спорту із застосуванням новітніх тренувальних технологій.
17. Аналіз сучасних підходів до професійної підготовки фахівців фізичної культури та спорту в Україні та за кордоном.
18. Дослідження ролі нормативно-правових аспектів у розвитку спортивної науки та фізичної культури.
19. Біомеханічний аналіз рухових дій спортсменів різного віку та рівня підготовки з використанням цифрових сенсорних систем.
20. Моделювання та оптимізація техніко-тактичних дій спортсменів у циклічних видах спорту або бойових мистецтвах.

4.3.3. Аналіз автореферату

На 2-х, 3-х сторінках тексту вказати (12 шрифт, полуторний інтервал, вирівнювання по ширині):

- Актуальність проблеми.
- Об'єкт – предмет дослідження, задачі
- Експериментальну методику (програму, технологію, засоби, кількість підходів, види діяльності); що автор самостійно доказав у роботі.
- Висновки (стисло)

Приклади авторефератів з галузі спорту

№	<p>РЕПОЗИТАРІЙ ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ. Перегляд зібрання "Автореферати дисертацій"</p> <p>http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/2/browse?type=dateissued&sort_by=2&order=ASC&rpp=20&etal=-1&year=2019&month=-1&starts_with=</p>
---	--

1	Чопілко Т. Г. Індивідуалізація спеціальної фізичної підготовки арбітрів високої кваліфікації у футболі : автореф. дис. ...канд. наук. з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 "Олімпійський і професійний спорт" / Чопілко Тарас Григорович; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. - Київ, 2020. - 28 с.
2	Козлов К. В. Структура і зміст підготовки легкоатлетів у першій стадії багаторічного вдосконалення : автореф. дис. ...канд. наук. з фіз. виховання : [спец.] 24. 00.01 "Олімпійський і професійний спорт" / Козлов Кирило Валерійович ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. - Київ, 2020. - 25 с.
3	Краснянський К. В. Організаційні засади проведення комплексних змагань з неолімпійських видів спорту : автореф. дис. ...канд. наук. з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 "Олімпійський та професійний спорт" / Краснянський Кирило Вікторович ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. - Київ, 2020. - 26 с.
4	Перепелиця М. О. Удосконалення тактичної підготовки кваліфікованих хокеїстів на траві в річному макроциклі : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Перепелиця Максим Олександрович ; Львів. держ. ун-т фіз. культури ім. І. Боберського. – Львів, 2019. – 20 с.
5	Бойченко К. Ю. Ефективність застосування інноваційних підходів в системі моніторингу функціональної підготовленості спортсменів високої кваліфікації : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Бойченко Кирило Юрійович ; Придніпров. держ. акад. фіз. культури і спорту. - Дніпро, 2019. - 25 с.
6	Бур'яноватий О. М. Структура та зміст фізичної підготовки юних бійців-багатоборців 6-8 років на етапі початкової підготовки : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Бур'яноватий Олександр Миколайович ; Придніпров. держ. акад. фіз. культури і спорту. - Дніпро, 2019. - 24 с.
7	Слободянюк В. О. Удосконалення структури тренувального процесу кваліфікованих важкоатлеток у річному циклі на етапі спеціалізованої базової підготовки : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 "Олімпійський і професійний спорт" / Слободянюк Віктор Олександрович ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. - Київ, 2019. - 27 с.
8	Стасюк В. А. Програмування тренувального процесу кваліфікованих футболістів у річному макроциклі : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 "Олімпійський і професійний спорт" / Стасюк Вадим Анатолійович ; Придніпров. держ. акад. фіз. культури і спорту. - Дніпро, 2019. - 25 с.
9	Сосновська О. Б. Формування відчуття ритму у спортсменок, які займаються художньою гімнастикою на етапі початкової підготовки : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Сосновська Оксана Богданівна ; Львів. держ. ун-т фіз. культури ім. І. Боберського. – Львів, 2019. – 20 с.
10	Кидонь В. В. Вдосконалення технічної підготовки спортсменок 14-16 років, які займаються естетичною груповою гімнастикою : автореф. дис. ... канд. наук з фіз.

	виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 "Олімпійський та професійний спорт" / Кидонь Вікторія Володимирівна ; Придніпров. держ. акад. фіз. культури і спорту. - Дніпро, 2019. - 24 с.
11	Улан А. М. Орієнтація підготовки фехтувальників з урахуванням функціональної асиметрії : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 "Олімпійський і професійний спорт" / Улан Аліна Миколаївна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. - Київ, 2019. - 28 с.
12	Перебийніс В. Б. Індивідуалізація тренувальних програм в річному макроциклі дзюдоїстів на етапі виходу зі спорту вищих досягнень : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Перебийніс Володимир Борисович ; Харківська державна академія фізичної культури. - Харків, 2019. - 24 с.
13	Нікітенко О. В. Розвиток спритності та координації спортсменів, які спеціалізуються у боротьбі та бойових мистецтвах (на матеріалі рукопашного бою) : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Нікітенко Олексій Володимирович ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. - Київ, 2019. - 21 с.
14	Грецький О. В. Формування мотивації до спортивної діяльності на початковому етапі підготовки : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Грецький Олег Віталійович ; Львів. держ. ун-т фіз. культури ім. І. Боберського. – Львів, 2019. – 19 с.
15	Петренко І. В. Організаційно-методичні основи удосконалення підготовки спортивних волонтерів в системі проведення змагань : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01"Олімпійський і професійний спорт" / Петренко Ірина Вікторівна; Харківська держ. академія фіз. культури. - Харків, 2018. - 20 с.
16	Шутєєв В. В. Вплив занять спортом на особистісні якості спортсмена : автореф. дис. ...канд наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24. 00.01 "Олімпійський і професійний спорт" / Шутєєв Вячеслав Вадимович ; Харківська держ. академія фізичної культури. - Харків, 2018. - 20 с
17	Дядечко І. Є. Удосконалення тренувального процесу кваліфікованих гандболісток з урахуванням специфічних особливостей організму : автореф дис. ...канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 "Олімпійський і професійний спорт" / Дядечко Ігор Євгенович ; Придніпровська державна академія фіз. культури і спорту. - Дніпро, 2018. - 20 с
18	Квасниця О. М. Удосконалення фізичної підготовки кваліфікованих гравців у регбі-7 з урахуванням індивідуальних профілів фізичної підготовленості : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Квасниця Олег Михайлович ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Львів, 2018. – 17 с.
19	Кун С. Підвищення роботоздатності спортсменів-веслярів засобами спеціальної фізичної підготовки в умовах наростаючого стомлення : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Кун Сянлінь ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – Київ, 2018. – 22 с.

20	Бойко І. А. Добровольча діяльність в олімпійському спорті : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Бойко Ірина Андріївна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – Київ, 2018. – 21 с.
21	Дубачинський О. В. Удосконалення змісту спортивно-оздоровчих занять у силовому фітнесі з використанням варіативних режимів навантажень : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.02 „Фіз. культура, фіз. виховання різних груп населення” / Дубачинський Олег Васильович ; Львів. держ. ун-т фіз. культури ім. І. Боберського. – Львів, 2020. – 23 с.
22	Хмельницька Ю. К. Моделювання компонентів функціональної підготовленості кваліфікованих лижників-гонщиків з урахуванням умов змагальної діяльності : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Хмельницька Юлія Костянтинівна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – Київ, 2018. – 24 с.
23	Володченко О. А. Обґрунтування комплексної методики прогнозування змагальної успішності в кікбоксингу : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Володченко Олександр Анатолійович ; Харк. держ. акад. фіз.. культури. – Харків, 2018. – 21 с.
24	Кийко А. С. Побудова передзмагальної підготовки кваліфікованих альпіністів із застосуванням інтервального гіпоксичного тренування : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Кийко Андрій Сергійович ; Харк. держ. акад. фіз.. культури. – Харків, 2018. – 23 с.
25	Євпак Н. О. Оптимізація процесу змагальної діяльності спортсменок, які спеціалізуються у водному поло : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Євпак Наталія Олександрівна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – Київ, 2018. – 20 с.
26	Окунь Д. О. Оптимізація тренувального процесу веслярів-слаломістів на етапі початкової підготовки : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Окунь Дар'я Олександрівна ; Харк. держ. акад. фіз.. культури. – Харків, 2018. – 22 с.
27	Сулима А. С. Удосконалення фізичної підготовленості кваліфікованих хокеїстів на траві шляхом застосування методики „ендогенно-гіпоксичного дихання” : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Сулима Алла Станіславівна ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Львів, 2017. – 19 с.
28	Гнатчук Я. І. Диференціація фізичної підготовки кваліфікованих волейболістів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 "Олімпійський і професійний спорт" / Гнатчук Ярослав Ілліч ; Львів. держ. ун-т фіз. культури ім. І. Боберського. - Львів, 2020. - 22 с
29	Коваленко Я. О. Побудова змагальних композицій в художній гімнастиці на основі вдосконалення сенсомоторної координації : автореф. дис. ...канд. наук. з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 "Олімпійський і професійний спорт" / Коваленко Яна Олегівна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. - Київ, 2020. - 26 с.

30	Тракалюк Т. О. Удосконалення фізичної підготовки кваліфікованих танцюристів на основі розробки диференційованої програми розвитку рухових якостей : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 "Олімпійський і професійний спорт" / Тракалюк Тетяна Олександрівна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. - Київ, 2020. - 25 с.
----	--

4.3.4. Аналіз статті у журналі фахового видання

Всі теми належать до **фахового наукового часопису УДУ імені Михайла Драгоманова, Серія 15. Фізична культура і спорт**, який входить до Переліку наукових фахових видань України категорії «Б» у галузі фізичного виховання і спорту.

· Темі включають як **експериментальні дослідження**, так і **методологічні та педагогічні підходи** у спорті. які можна використати для аналізу або досліджень аспірантам (назви скориговані до академічної тематики):

На 2-х сторінках тексту вказати (12 шрифт, полуторний інтервал, вирівнювання за шириною):

- Актуальність проблеми (чому потребує негайного вирішення), методи дослідження
- Результати досліджень автора (програму, чи технологію, можливо засоби), яку до автора роботи не було запропоновано: кількість підходів, види діяльності; що автор самостійно доказав ефективність – саме головне в роботі, інновацію, яку до нього не робили
- Висновки (стисло)

Теми статті фахового наукового часопису УДУ імені Михайла Драгоманова, Серія 1-15 . Фізична культура і спорт

1. **Організаційно-методичне забезпечення оздоровчо-рекреаційної рухової активності кіберспортсменів** — № 12(185), 2024 — article про рухову активність кіберспортсменів та організаційно-методичні аспекти.
2. **Оздоровчий фітнес в Китаї: PEST-аналіз основних факторів розвитку** — № 7(194), 2025 — аналіз розвитку фітнесу.
3. **Кросфіт — як високоінтенсивне багатфункціональне тренування військовослужбовців** — № 7(194), 2025 — дослідження тренувань CrossFit.
4. **Вплив бронхіальної обструкції на фізичну активність студентів, хворих на бронхіальну астму** — № 7(194), 2025 — вплив стану здоров'я на фізичну активність.
5. **Інформаційно-комунікаційні технології у дослідженні фізичної та функціональної підготовленості юних футболістів** — № 11(184), 2024 — про ІКТ в оцінці підготовленості.
6. **Результативність виступів спортсменів у кіберспорті** — № 11(184), 2024 — про результативність у кіберспорті.
7. **Рухова активність і здоров'я студентів: сучасний стан, проблеми і перспективи** — № 12(185), 2024 — аналіз рухової активності студентів.
8. **Організаційно-методичне забезпечення оздоровчої рухової активності кіберспортсменів** — № 12(185), 2024 — про організацію тренувань в кіберспорті.

9. Застосування засобів фізичної реабілітації після фізичного навантаження в університетській молоді — № 5(178), 2024 — про адаптаційні механізми відновлення.
10. Адаптаційні механізми, залучені організмом студентів після фізичного навантаження — № 5(178), 2024 — механізми відновлення після навантажень.

4.3.6. Написання статті

(тез доповіді для участі у конференції, за вимогами).

- XXVIII Всеукраїнській щорічній науково-практичній конференції «Могиланські читання – 2025: досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти», яка відбудеться 10–14 листопада 2025 року.
- **ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ:** очна та дистанційна.
- **МЕТА КОНФЕРЕНЦІЇ:** надати можливість викладачам, докторантам, аспірантам, студентам та науковій громадськості презентувати результати досліджень із освітніх, суспільних, природничих, гуманітарних, комп'ютерних і технічних наук, права, публічного управління та охорони здоров'я.

Вимоги до оформлення статей

До участі у конференції приймаються статті обсягом від 3 до 8 сторінок набраних у редакторі WORD у вигляді комп'ютерного файла з розширенням *.doc. Шрифт Times New Roman 14. Міжрядковий інтервал 1,5. Абзац – 1,25. Поля з усіх сторін 20 мм.

Рисунки та діаграми – (чорно-білі, WORD) повинні бути включені до тексту роботи. Розмір шрифту для формул та діаграм не менше – 12 пт.

Назва статті друкується по центру великими літерами (жирний шрифт), нижче через 1,5 інтервалу маленькими літерами – прізвище та ім'я студента, прізвище та ім'я, вчена ступінь, вчене звання наукового керівника, нижче повна назва вищого навчального закладу.

Стаття повинна мати наступну структуру: анотація (до 5 рядків), ключові слова (на більше 5-ти слів), постановку проблеми, аналіз останніх досліджень та публікацій, формування мети або завдань роботи, викладення основного матеріалу, висновки та список використаної літератури

4.3.7. Екзамен

Питання до Екзамену з дисципліни ОКП4. «Методологія наукового дослідження та наукової діяльності»

I. Загальна теорія наукового дослідження

1. Поняття наукового дослідження та його мета.
2. Об'єкт і предмет наукового дослідження.
3. Відмінності між фундаментальною та прикладною наукою.
4. Сутність наукової проблеми та способи її формулювання.
5. Принципи наукового дослідження.
6. Роль гіпотези у науковому дослідженні.
7. Типи гіпотез та способи їх перевірки.
8. Наукова новизна та її значення для дослідження.
9. Види наукових знань: теоретичні, емпіричні, прикладні.
10. Основні форми наукових публікацій: стаття, монографія, доповідь, повідомлення.
11. Структура наукової статті та монографії.
12. Поняття наукової істини та критерії достовірності.
13. Логіка наукового мислення: індукція, дедукція, аналіз, синтез.
14. Наукова етика та академічна доброчесність.
15. Поняття плагіату та самоплагіату у науковій діяльності.

16. Рецензування наукових робіт та його значення.
17. Вимоги до оформлення наукових публікацій.
18. Роль анотації та ключових слів у науковій статті.
19. Мета і завдання наукового дослідження.
20. Основні принципи планування наукового дослідження.

II. Методологія та методи дослідження

21. Класифікація методів наукового дослідження.
22. Теоретичні методи: аналіз, синтез, індукція, дедукція.
23. Метод моделювання як науковий метод.
24. Емпіричні методи: спостереження, експеримент, анкетування, тестування.
25. Методи вимірювання у науковому дослідженні.
26. Математико-статистичні методи обробки даних.
27. Кореляційний аналіз у спортивних дослідженнях.
28. Регресійний аналіз для прогнозування спортивних результатів.
29. Дисперсійний аналіз та його застосування.
30. Вибір методів залежно від об'єкта і предмета дослідження.
31. Планування вибірки та забезпечення її репрезентативності.
32. Методи оцінки надійності та валідності результатів.
33. Побудова наукової моделі для прогнозування результатів.
34. Фізичні, математичні та комп'ютерні моделі.
35. Використання статистичних критеріїв для обробки даних.
36. Методи комплексного дослідження спортсменів.
37. Інтеграція даних з різних джерел.
38. Використання цифрових технологій у спортивній науці.
39. Застосування AI та машинного навчання у спортивних дослідженнях.
40. Методи прогнозування спортивної успішності.
41. Аналіз помилок і невизначеностей у дослідженні.
42. Критерії оцінки якості наукової роботи.
43. Розробка експериментальної програми дослідження.
44. Вибір контрольної та експериментальної групи.
45. Планування і проведення педагогічного або спортивного експерименту.
46. Вимірювання морфологічних, фізіологічних та психофізіологічних показників.
47. Оцінка ефективності тренувальних програм.
48. Методи моделювання навантажень і відновлення спортсменів.
49. Діджиталізація спортивного відбору.
50. Комплексний підхід у спортивних дослідженнях.

III. Практичні аспекти наукової діяльності

51. Формулювання теми дослідження.
52. Визначення мети та завдань.
53. Формулювання гіпотези та її перевірка.
54. Структура наукової статті.
55. Підготовка наукової доповіді та тез.
56. Побудова монографії: структура та логіка викладу.
57. Підбір і аналіз джерел літератури.
58. Оформлення списку використаних джерел.
59. Складання плану наукового дослідження.
60. Інтерпретація результатів дослідження.
61. Визначення практичної значущості результатів.

62. Розробка рекомендацій на основі дослідження.
63. Застосування результатів у спортивній практиці.
64. Використання цифрових технологій у практичних дослідженнях.
65. Побудова прогностичних моделей.
66. Аналіз даних із сенсорів та wearables.
67. Використання motion capture у спортивних дослідженнях.
68. Оптимізація тренувального процесу на основі моделювання.
69. Розробка критеріїв спортивної обдарованості.
70. Оцінка результатів наукового відбору спортсменів.

IV. Наукові дослідження у спорті

71. Сутність спортивного відбору та його завдання.
72. Масовий і спеціалізований відбір.
73. Методи оцінки фізичних якостей спортсменів.
74. Методи оцінки психофізіологічних показників.
75. Методи оцінки морфологічних показників.
76. Біомеханічні методи у спортивному відборі.
77. Психологічні методики оцінки мотивації та уваги.
78. Комплексна оцінка спортивної обдарованості.
79. Прогнозування результатів спортсменів.
80. Застосування цифрових технологій у відборі.
81. Використання AI та моделювання у відборі.
82. Валідація методик спортивного відбору.
83. Надійність і об'єктивність даних відбору.
84. Етичні аспекти наукового відбору спортсменів.
85. Використання wearable-технологій і сенсорів.
86. 3D-аналіз техніки рухів.
87. Оптимізація навантажень і відновлення.
88. Сучасні тренди діджиталізації спортивної науки.
89. Інтеграція даних для комплексної оцінки спортсмена.
90. Перспективи розвитку методології спортивних досліджень.
91. Основні етапи підготовки дисертаційної роботи на здобуття ступеня доктора філософії.
92. Вимоги до структури дисертації та обсягу наукового матеріалу.
93. Роль наукового керівника у підготовці дисертації.
94. Порядок подання та оформлення дисертації для рецензування.
95. Вимоги до рецензентів дисертацій та критерії їх оцінки.
96. Процедура проведення відкритого обговорення дисертації перед захистом.
97. Порядок формування та функції спеціалізованої вченої ради.
98. Критерії оцінки наукової новизни та практичної значущості дисертації.
99. Права та обов'язки здобувача під час захисту дисертації.
100. Можливі підстави для відмови у присудженні наукового ступеня та порядок оскарження.

5.. Забезпечення освітнього процесу

Вивчення навчальної дисципліни «ОКП4.«Методологія наукового дослідження та наукової діяльності » здобувачами у 2025 / 2026 навчальному році передбачає дистанційний синхронний і асинхронний форми навчання. Лекційний матеріал

презентується в форматі Zoom конференції, асинхронний формат передбачає ознайомлення з інформаційним матеріалом і виконання завдань здобувачами на освітньо-інформаційній платформі Moodle.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Контроль успішності здобувача вищої освіти здійснюється з використанням методів і засобів, що визначенні в ЧНУ ім. Петра Могили. Академічні успіхи здобувача вищої освіти оцінюються за шкалою, яка застосована в ЧНУ імені Петра Могили з переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни « » формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів)

Обов'язкові види роботи:

Система накопичення балів з освітньої компоненти

«Сучасні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної діяльності з фізичної культури і спорту»

3 семестр

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Відповіді на практичних заняттях (10 занять по 2 бали)	20
2	Творчо-пошукове завдання (30 варіантів)	20
3	Самостійна робота (1 x 5 балів)	5
4	Аналіз автореферату (30 варіантів)	5
5	Аналіз статті (10 варіантів)	5
6	Написання статті (тези доповіді)	5
7.	Екзамен	40
	Всього	100 (екзамен)

1.Відповідь на практичному занятті.

Критерії оцінювання:

В 3 семестрі оцінка на кожному практичному занятті може бути від 1 до 2 балів. Оцінка нижче 1 балів означає «незадовільно», заняття не зараховане. Максимальні 2 бали нараховуються за ґрунтовну відповідь, 1 бал – якщо у відповіді є значні помилки,

2.Творчо-пошукове завдання. Критерії оцінювання:

1.У 20 -15 балів оцінюється робота, яка має обсяг 12, або більше сторінок; проблема, яка розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури (перелік сайтів) нараховує 6-8 джерел, серед яких є 2 джерела - фахові періодичні видання щодо наукових досліджень в галузі спорту протягом 2016-2020 рр. Список використаної наукової літератури відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії. Посилання на джерела по тексту обов'язкове.

2.У 14 - 10 балів оцінюється робота, яка має обсяг 10 сторінок; тема в ній викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 5-6 джерел (2 джерела за останні 5 років, по тексту є посилання на джерела), відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.

3.У 9 -5 балів оцінюється робота, яка має обсяг 8 сторінок; тема в ній викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.

4.У 4-3 бали оцінюється робота, якщо обсяг її є недостатнім для викладення проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.

5.У2-0 бали оцінюється робота, якщо тема її не розкрита, або викладається матеріал не за темою, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, які не можна вважати сучасними та науковими.

3. Самостійна робота

Критерії оцінювання.

№1, в 2-х варіантах; включає 5 питань, за кожен правильну відповідь нараховується 1 бал (аудиторна), (5 балів)

4. Аналіз автореферату

Критерії оцінювання:

5 балів: визначено актуальність дослідження, завдання та результати досліджень, висновки, чітко визначено експериментальна методика автора, виокремлено перспективи подальших досліджень;

4 балів: визначено актуальність дослідження, завдання досліджень, стисло передано основну думку дослідника, але результати дослідження та висновки висвітлено не в повній мірі;

3 бала: визначено лише актуальність досліджень, спостерігається акцентування уваги не на експериментальній програмі та результатах дослідження, а на інших структурних частинах автореферату;

2 бали: відсутні актуальність дослідження, задачі; акцентується увага на другорядних фактах, незрозумілі результати досліджень;

1 бал : не розкриття теми автореферату, відсутні результати дослідження;

5.Написання статті

(тез доповіді для участі у конференції (за вимогами)

XXVIII Всеукраїнській щорічній науково-практичній конференції *«Могилянські читання – 2025: досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти»*, яка відбудеться **10–14 листопада 2025 року**.

ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ: очна та дистанційна.

МЕТА КОНФЕРЕНЦІЇ: надати можливість викладачам, докторантам, аспірантам, студентам та науковій громадськості презентувати результати досліджень із освітніх, суспільних, природничих, гуманітарних, комп'ютерних і технічних наук, права, публічного управління та охорони здоров'я.

Вимоги до оформлення статей:

До участі у конференції приймаються статті обсягом від 3 до 8 сторінок набраних у редакторі WORD у вигляді комп'ютерного файлу з розширенням *.doc. Шрифт Times New Roman 14. Міжрядковий інтервал 1,5. Абзац – 1,25. Поля з усіх сторін 20 мм.

Рисунки та діаграми - (чорно-білі, WORD) повинні бути включені до тексту роботи. Розмір шрифту для формул та діаграм не менше – 12 пт.

Мови конференції: українська, англійська.

Назва статті друкується по центру великими літерами (жирний шрифт), нижче через 1,5 інтервалу маленькими літерами – прізвище та ім'я студента, прізвище та ім'я, вчена ступінь, вчене звання наукового керівника, нижче повна назва вищого навчального закладу.

Стаття повинна мати наступну структуру: анотація (до 5 рядків), ключові слова (на більше 5-ти слів), постановку проблеми, аналіз останніх досліджень та публікацій, формування мети або завдань роботи, викладення основного матеріалу, висновки та список використаної літератури.

Критерії оцінювання:

5 балів: витримано всі вимоги до написання наукових статей, визначено актуальність дослідження, завдання та результати досліджень, висновки, чітко визначено експериментальна методика автора, виокремлено перспективи подальших досліджень;

4 бала: визначено актуальність дослідження, завдання досліджень, стисло передано основну думку дослідника, але результати дослідження та висновки висвітлено не в повній мірі;

3 бала: визначено лише актуальність досліджень, спостерігається акцентування уваги не на експериментальній програмі та результатах дослідження, а на інших структурних частинах статті;

2 бала: відсутні актуальність дослідження, задачі; акцентується увага на другорядних фактах, незрозумілі результати досліджень;

1 бал : не розкриття теми статті, не відповідність статті заданій темі.

6. Аналіз статті

(фахове видання в галузі фізичної культури і спорту) у 30 варіантах

Критерії оцінювання:

5 балів: визначено актуальність дослідження, завдання та результати досліджень, висновки, чітко визначено експериментальна методика автора, виокремлено перспективи подальших досліджень;

4 бала: визначено актуальність дослідження, завдання досліджень, стисло передано основну думку дослідника, але результати дослідження та висновки висвітлено не в повній мірі;

3 бала : визначено лише актуальність досліджень, спостерігається акцентування уваги не на експериментальній програмі та результатах дослідження, а на інших структурних частинах статті;

2 бали: відсутні актуальність дослідження, задачі; акцентується увага на другорядних фактах, незрозумілі результати досліджень;

1 бал : не розкриття теми статті, відсутні результати дослідження;

7.Екзамен

Екзамен –40 балів:

за правильну відповідь на 3 питання нараховується 40 балів;

За повну розгорнуту відповідь на 3 питання студент отримує по 40 балів:

40 балів: глибоке засвоєння програмного матеріалу; повна відповідь на питання;

35 Балів: повне засвоєння програмного матеріалу і вміння орієнтуватися в новому; змістовні відповіді на запитання;

30 балів: часткове, неповне висвітлення змісту питання; неточність при відповіді; е розуміння основних положень матеріалу.

20 балів : за не опанування значної частини програмного матеріалу; незнання теорії основних питань і термінів;

Максимальна кількість балів за екзамен становить 40 балів.

Приклад екзаменаційного білету
 Чорноморський національний університет імені Петра Могили
 Факультет фізичного ф-виховання і спорту
 Кафедра олімпійського та професійного спорту

Освітньо-кваліфікаційний рівень – третій (освітньо- науковий) рівень вищої освіти
 Галузь знань: знань 01 Освіта / Педагогіка / А Освіта
 Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт /А7 Фізична культура і спорт
 Навчальна дисципліна – «Методологія наукового дослідження та наукової діяльності»

Екзаменаційний БІЛЕТ № 0

1. Сучасні вимоги до здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії (PhD)
2. Основні показники біохімічного контролю, які характеризують втому і відновлення при фізичних навантаженнях.
3. Методи дослідження силових показників, динамометрія

Затверджено на засіданні кафедри олімпійського та професійного спорту
 № ___ від _____

Завідувач кафедри _____
 Розробник _____

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/ Диференційовани й залік	Залік
90-100	А	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях,	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

			переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили			
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно - Варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задов.	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивний - продуктивний)	незадовільно	не зареховано

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			
------	---	--	---	--	--	--

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (для навчальної дисципліни, що вивчається протягом одного, двох і більше семестрів з підсумковим контролем у формі екзамену):

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен/диференційований залік	залік атестація
40-50	A	відмінно	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
40-44	B	дуже добре	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
35-39	C	добре			
30-34	D	задовільно	Середній (репродуктивний)	задовільно	
25-29	E	достатньо			
17-24	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-16	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту			

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: поточна контрольна робота; звіти і реферати; презентації та виступи на наукових заходах; атестація

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Основні:

1. **Бруханський Р. Ф.** *Методологія наукових досліджень: навч. посібник.* – Тернопіль: Осадца Ю. В., 2022. 208 с.
2. **Костін Ю. Д., Полозова Т. В., Шейко І. А., Костін Д. Ю.** *Теорія і методологія наукових досліджень: навч. посібник.* – Харків: ХНУРЕ, 2021. 152 с.
3. **Строкань О. В., Мірошніченко М. Ю.** *Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: конспект лекцій.* – Мелітополь: ВПЦ «Люкс», 2021. 152 с.
4. **Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І.** *Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях).* – Суми : СНАУ, 2020. 220 с.
5. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. [Рекомендації щодо забезпечення якості дисертаційних досліджень.](#) Київ, 2023. 48 с.
6. Міністерство освіти і науки України. *Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів.* Київ, 2024. 32 с.

7.2. Додаткові:

6. **Бхаттачарджи А., Ситник Н.** *Методологія та організація наукових досліджень : дослідження в соціально-економічних науках.* – К.: НТУУ «КПІ», 2022. 173 с.
7. **Галян О. В.** *Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. видання.* – Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с. — коротке методичне видання.
8. **Довгань Н. Ю.** Академічна грамотність як засіб міжкультурної комунікації та невід’ємна частина якості вищої освіти / Н. Ю. Довгань, О. В. Отравенко, С. О. Шехавцова // *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки* – 2021. № 2(340). С. 210–222.
9. **Довгань Н. Ю.** Застосування здоров’язберігаючих технологій профілактики професійних захворювань фахівців фіскальних органів // *Матеріали II Міжнародного податкового конгресу* (Ірпінь, 26 листопада 2021 р.). Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. – 1298 с.
10. **Довгань Н. Ю.** Новітні технології навчання фізичній культурі учнівської молоді в умовах глобальних змін і викликів / Н. Ю. Довгань, О. В. Отравенко, В. І. Ганчева, В. І. Гончаренко // *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки* – 2022. № 3(351). С. 6–22.
11. **Довгань Н. Ю.** (співавтор) *Horting in martial law conditions for the formation of an active life position / Dikhtiarenko Z., Dovhan N., Otravenko O., Yeromenko E., Zavistovskyi O. // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова* – 2023, Вип. 8(168). (розділ із Довгань Н.).
12. **Колесников О. В.** *Основи наукових досліджень : навч. посібник.* – К. : Центр учб. літ., 2011. 144 с.
13. *Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича.* Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. 554 с
14. **Томенко О.А.** *Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» / для студентів магістратури Навчально-наукового інституту фізичної культури : Навчально-методичний посібник.* Суми : ФОП Цьома С.П., 2019. 73 с.
15. *Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня з дисципліни «Комплексні наукові дослідження у спорті».* Харків: ХДАФК, 2020. 238 стр.
16. **Посилкіна О. В., Літвінова О. В., Братішко Ю. С.** *Методологія наукових досліджень та інноваційний розвиток.* – Х.: НФаУ, 2020. 220 с

17. **Соболь Х. С., Петровська Н. І., Гуняк О. М.** *Методологія і принципи наукових досліджень : навч. посібник.* – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 92 с. — короткий підручник для практики.

7.3 . Міжнародні видання:

18. Griban, G., Tamozhansk, G., Semeniv, B., Ostapenko, A., Honcharuk, N., Khurtenko, O., Kozibroda, L., Husarevych, O., Dovgan N., Denysovets, A., Hrynchuk, O., Prontenko, K., & Bloshchynsky, I. State of Physical Fitness of the Students of Ukrainian Higher Educational Institutions. Article. *International Journal of Applied Exercise Physiology*, 9(5), 16-26. Retrieved from <http://www.ijaep.com/index.php/IJAE/article/view/975>. (2020) (Scopus).
19. 13. Nadya Dovgan, Kostiantyn Prontenko, Grygoriy Griban, Iryna Medvedeva, Alla Alohyna, Ihor Bloshchynskyi, Sergiy Bezpaliy, Olexandr Bychuk, Zhanna Mudryk, Ihor Bychuk, Viktor Radziyevsky, Zoya Filatova, Maryna Yevtushok. International of students` motivation for physical education and their physical fitness level. Article. *International Journal of Applied Exercise Physiology*, 2021 . 8, (2.1), 815-824. (Scopus).
20. 14. Prontenko K., Griban G., Dovgan N., Loiko O., Andreychuk V., Tkachenko P., Dzenzeliuk D., Bloshchynskyi I. Students` Health and its Interrelation with Physical Fitness Level. Article. *Sport Mont.* 2019. 17 (3). pp. 41–46. doi 10.26773/smj.191018. (Scopus). – Чорногорія.
21. 15. V Zhamardiy, O Shkola, S Bezpaliy, B Kalynovskyi, O Vasylenko, I Ivanochko, N Dovgan, I Malynskyi, O Danylenko, G Griban, K Prontenko. Modern fitness technologies in the physical education of students. Article. *Revista Dilemas Contemporáneos: Educación, Política y Valores.* Año: VII, Número: Edición Especial, Artículo no.: 81. Período: Noviembre (2019) (Scopus).

7.3. Інтернет –ресурси

18. Офіційний сайт Національного університету фізичного виховання і спорту України: <http://www.uni-sport.edu.ua/uk/news/440>

19. Офіційний сайт Львівського державного університету фізичної культури: <http://www.ldufk.edu.ua/index.php/golovna-1.html>

20. Сайт бібліотеки (Електронна бібліотека та каталоги): <https://lib.npu.edu.ua/> – офіційний веб-сайт Наукової бібліотеки УДУ ім. М. Драгоманова (інформаційний ресурс бібліотеки).